

دعا

امام جواد(ع):
هر که کار زشتی
را تحسین و تأیید
کند، در [عقاب]
آن شریک است.
بحار الانوار، ج ۷، ص ۸۲

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

چهارشنبه ۲۷ شهریور ۱۳۹۹

۳۱ شعبان ۱۴۴۲ | ۱۷ مارس ۲۰۲۱ | سال سی و چهارم | شماره ۹۴۹۱ | ویژه نامه ۱۹

www.qudsonline.ir

چهارشنبه امام رضایی با حجت الاسلام سرلک

... که تو در دلم نشستی

۳

از خدا خواستم مخالف خوان باشم

۲

تمدن نوین اسلامی
حرف‌های تازه‌ای برای جهان دارد

این مطلب بخشی از سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین رضا غلامی، عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد و رئیس شورای سیاست‌گذاری مجمع عالی علوم انسانی اسلامی در ویبنار «گفتمان تمدن نوین اسلامی» است. ... صفحه ۳

کیفیت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در حرم مطهر رضوی به روایت زائران

اینجا چراغی روشن است

عکس: علی کریمی رستگار - عکس رضوی

صحن و سرای رضوی غرق در شور و سرور

۴

گفت‌وگو با محمد الخفاجی عکاس آستان مقدس حسینی زیبایی حرم امام حسین (علیه السلام) تمامی ندارد

ساکن کربلای معلی است و خودش را خادم رسانه‌های آستان مقدس حسینی می‌خواند. در بخش رسانه عتبه مقدس امام حسین(ع) و حضرت ابوالفضل(ع) مشغول است و اگر به صفحه اینستاگرامش سری بزنید با انبوه قاب‌های دلپذیر از حرم امام حسین(ع) و زائرانش روبه‌رو می‌شوید. جایی که ما نیز از همان نقطه با او آشنا شدیم و سعی کردیم به مناسبت ولادت امام حسین(ع) و زمانی که به‌واسطه ...

۲

کدام شاعران نامدار، افتخار ملک‌الشعرایی آستان‌قدس را پیدا کردند؟ نغمه‌سرایی برای خورشید

محمد حسین نیکبخت: وقتی به حرم مشرف می‌شوید و چشمتان به گنبد طلا و ضریح مطهر می‌افتد، بی‌اختیار و از سر عشق و ارادت جملاتی بر زبانتان جاری می‌شود؛ عده‌ای با زبان ساده خودشان به آقا سلام می‌دهند، برخی دیگر که با متون مذهبی آشنایی بیشتری دارند جملاتی از زیارت‌نامه را می‌خوانند؛ اما در این بین، گروهی هم هستند که اشعاری را زیر لب زمزمه می‌کنند؛ مثلاً: «ای صفای قلب زارم، هر چه دارم از تو دارم/ تا قیامت ای رضاجان سر ز خاکت بر ندارم» یا «ز آستان رضایم خدا جدا نکند/ من و جدایی از این آستان، خدا نکند». شعر نزد ما ایرانی‌ها، ابزار توانمندی برای انتقال احساس است به‌خصوص نزد خراسانی‌ها که در این زمینه صاحب سبک هستند، جایگاهی والا دارد. این روزها به برکت گسترش عرصه ادبیات دینی، شاهد حضور شاعران توانمندی هستیم که با ابیات ناب و غزلیات شیرین مذهبی، روح و ذهن همه دوستداران اهل بیت(ع) را صفا می‌دهند و مدح و ثنایی که می‌سرایند، ورد زبان خاص و عام می‌شود. استفاده از شعر برای عرض ارادت آن‌قدر برای ما عادی شده است که هیچ وقت به گذشته آن و سیر تکاملش فکر نکرده‌ایم. می‌خواهم بگویم این عرض ارادت‌های منظوم در حرم امام مظلوم، خودش تاریخی دارد و داستانی. در گذشته پرشکوه آستان‌قدس رضوی، شعر به عنوان مهم‌ترین ابزار رسانه‌ای روزگار قدیم، جایگاه مهمی داشت و شاعرانی به‌طور اختصاصی در این دستگاه‌ها سرودن اشعاری برای تقویت احساسات مذهبی مردم می‌پرداختند. امروز و در این فرصت، می‌خواهم درباره تاریخ یک منصب قدیمی در آستان‌قدس برایتان صحبت کنم؛ منصب ملک‌الشعرایی که امروزه به دلیل کثرت شاعران توانمند و متعدد و گسترش ابزارهای رسانه‌ای گوناگون، فراموش شده است.

کدام ملک‌الشعرا؟

وقتی از ملک‌الشعرا صحبت می‌کنیم، حواس همه شعردوستان یکسره می‌رود به سمت مرحوم ملک‌الشعرای بهار، خوب، این طرز فکر خیلی هم بهیرا نیست؛ ملک‌الشعرای بهار این لقب را به واسطه سرودن شعر در آستان‌قدس بدست آورد، او پدرش ملک‌الشعرای صبوری، هر دو شاعر بلندپایه و رسمی آستان‌قدس بودند. با این حال، هم پیش و هم پس از این شاعران توانمند، افراد دیگری هم افتخار ملک‌الشعرای حرم مطهر را داشتند؛ اصلاً بگذارید از اول شروع کنم. سرودن شعر در مدح، منقبت و نیز رثای شهادت نام‌الحجج(ع) از زمان شهادت آن امام‌همام در مشهد توس مرسوم شد. در طول تاریخ، شاعران فارسی‌سرای بسیاری به سرودن شعر برای امام رضا(ع) پرداختند. در ۲۰۰۰-۳۰۰ سال اخیر، شاعرانی مانند ندیم، راقم، سرخوش، خرم، پریشان، حیرت، دبیرالملک‌فراهانی، سروش‌اصفهانی، قاتی و ... داشتیم که در وصف حرم مطهر و مقام والای امام هشتم(ع) شعر سرودند و اشعارشان در قالب کتیبه‌های بسیار زیبا و چشم‌نواز، روی در دیوار حرم باقی ماند. بنابراین وقتی به حرم مشرف می‌شوید، می‌توانید با دقت در همین کتیبه‌ها اشعاری را پیدا کنید که شاید زبان حال و دل خود شما هم باشد. اما لقب ملک‌الشعرای

همین‌حوالی

بازار حق‌الناس داغ است

رقیه توسلی: می‌گویند ۱۰ دقیقه راه رفتن، شیمی بدن را تغییر می‌دهد و حال خوش می‌آورد. پس از ریتم معمول می‌آیم بیرون و تصمیم می‌گیریم زیر آسمان آخرین روزهای قرن، قدمی بزنیم. شلوغ‌پلوغ خیابان، هر دستفروش و عابر و خریداری بی‌شک مثل من با دلیلی از خانه زده بیرون. مثل اسفند داغ گذشته نیست اما جمعیت خوفناکی توی پیاده‌رو در تردند. یک آن از خودم می‌پرسم مگر قرار نبود سر از بازار درنیاوری؟ که جواب می‌شوم تقصیر بنفشه آفریقایی و شمدانی شد. راست می‌گوید. مثلاً با خاتم بدون ماسکی که همراه دو پسر بچه قد و سمع آتلیه... با مادر و دختری که هوس کیف و کفش نو کرده‌اند... با سه زن بی‌ماسک که سفارش ذرت مکزیکی داده‌اند سر گذر... با آقای میانسال که مشغول شمارش دو بسته اسکناس است و یادش نمی‌رود انگشتش را ۳۰ دفعه با زبان خیس کند؛ و صدالبته با خودم که در مرکز شهر شکل مأمور سرشماری زُل زده‌ام به مردمی که نمی‌دانند از اسفند چه می‌خواهند؟ که همین دو شب پیش برای از دست دادن مدافع سلامتی از اقوام، سوخت‌و زار زدم و در کانال تسلیت، کلی مذمت آدمیزاد جاهل را کردم و حالا برای چند جعبه بنفشه آفریقایی غیرواجب اینجا پرسه می‌زنم. برای عیدی که خاکستری است و ۶۰ هزار خانواده، بهار و نوروز ندارند. با خجالت عقب عقب برمی‌گردم. آن قدر که از بازار و هیاهو و آدم‌هایش دور شوم. از قلمرو کرونا. وقت برگشت اما به دست‌هایم که نگاه می‌کنم می‌بینم کار خودشان را کرده‌اند. سبزه تاریخ خریدام توی کله گاو. گاو سفالی. گاو سفالی خندانی که معلوم است روحش هم از کرونا خبر ندارد. سنجاق: فراموش کردن کادر سلامت، حق‌الناس است. حق‌الناس بخشیده نمی‌شود.

اخبار

دیدار فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران با تولیت آستان‌قدس رضوی

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در این دیدار ضمن گرامی‌داشت یاد و خاطره مجاهدت‌های سردار شهید حاج‌قاسم سلیمانی، این سردار سرافراز اسلام را نماد مبارزه با استکبار، صهیونیسم و ظالمان خواند و گفت: برای هر مظلومی در عالم از مسلمان تا غیرمسلمان، نام شهید سلیمانی روزنه‌ای از امید است. وی با بیان اینکه شهید حاج‌قاسم سلیمانی افتخارات فراوانی داشت؛ اما سرآمد این افتخارات، خادمی حضرت رضا(ع) بود، خطاب به فرمانده جدید سپاه قدس گفت: تصمیم حکیمانه فرماندهی معظم کل‌قوا در انتصاب جناب‌عالی به عنوان فرد امین و مورد اعتماد سردار سلیمانی به فرماندهی نیروی قدس سپاه پاسداران تنها ساعاتی پس از شهادت ایشان، به معنای آن بود که پرچم مبارزه با استکبار و صهیونیسم و ایادی حقیر آن‌ها زمین‌افزانی نیست و مجاهدان راه مقاومت لحظه‌ای مستکبران ضد بشریت را آرام نخواهند گذاشت. تولیت آستان‌قدس رضوی تصریح کرد: امروز هر انسان آزاده‌ای که مخالف ظلم، زورگویی، غارت و خشونت‌آفرینی آمریکا و متحدان یاغی آن است، در واقع عضوی از خانواده فدائکار و افتخارآفرین نیروی قدس سپاه اسلام است. حجت‌الاسلام والمسلمین مروی گفت: به برکت فداکاری سلیمانی کبیر، امروز شاخ و برگ شجره طیبه نیروی قدس سپاه در خانه هر انسان عدالت‌خواه و عاشق مقاومت و مبارزه با رژیم صهیونیستی وجود دارد. گفتنی است، سردار سرتیپ پاسدار اسماعیل قاتی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در این دیدار گزارشی از فتوحات و توفیقات روزافزون جبهه مقاومت ارائه کرد.

رونمایی از قرآن منسوب به دست خط امام حسین(ع)

در هفتاد و هشتمین برنامه سه‌شنبه‌های علمی- فرهنگی آستان‌قدس رضوی و همزمان با اعیاد شعبانیه و میلاد فرخنده سید و سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله الحسین(ع)، قرآن منسوب به دستخط آن امام هم‌اکنون در گنجینه رضوی رونمایی و معرفی شد. به گزارش آستان‌نیوز، قرآن منسوب به امام حسین(ع) که در این جلسه رونمایی شد، به خط کوفی ۷ سطری روی پوست کتابت شده است. کتابت این قرآن دارای سادگی حروف با مرکب مشکلی است و بعضی از صفحه‌ها دارای تذهیب بوده که با ۷۵ سوره کهنف آغاز و با آیه ۱۳۵ سوره طه خاتمه پیدا می‌کند. از موارد مورد توجه در این قرآن، اعراب و اعجام (نقطه‌ها) است که در آن معمولاً حروف آخر و حروفی که برای خواننده امکان لغزش در خواندن می‌شده، اعراب گذاشته شده است.

